

Aidan Chambers

Dit is mijn dag

Vertaald door Annelies Jorna

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV

2011

Dit is mijn dag

I

Genoeg! zei ze bij zichzelf.

Het is genoeg geweest. Ik ben er klaar mee.

Klaar met: 'Cindy, haal dit even. Cindy, haal dat. Waar zit je, Cindy?'

Ook klaar met 'Cindy'.

Dit is mijn dag.

Een dag voor mezelf.

Niet voor Cindy.

Maar voor mij!

Ursula Oracod.

Vandaag doen anderen maar eens dit en dat en van alles en nog wat voor mij, en wel op het moment dat ik het wil.

Als middelste van drie zussen, van wie de oudste negentien was en de jongste zestien, was 'zij' zeventien en het buitenbeentje. Niet levendig en scherpzinnig als Imogen, de oudste. Niet sexy-mooi en bruisend van zelfvertrouwen als Beatrice, de jongste. 'Zij' – zei iedereen, haar zussen, moeder, vader, zelfs haar grootouders – was de gewone, alledaagse, altijd onopvallende Ursula. Degene van wie bezoek de naam vergat – om haar dan maar 'Cindy' te noemen omdat haar zussen haar zo noemden. Degene van wie mensen zich geen ander kenmerk herinnerden, als ze zich al iets van haar herinnerden, dan de flaporen die ze probeerde te verbergen door ingewikkeld gehannes met een krultang.

En dan was er natuurlijk nog een reden waarom zij de Assepoester van de drie was. Maar daar mocht niet over gesproken worden.

Haar zussen waren niet de enigen die haar als dienstmeisje behandelden, of liever als sloof (een dienstmeisje werd tenminste nog betaald). Haar moeder was al net zo erg. Nu ze zeventien was liet haar moeder de weekboodschappen aan haar over. 'Hier heb je mijn pinpas, lieverd, en geld voor een taxi naar huis. Ik zou het graag zelf doen, maar ik heb nu eenmaal geen tijd. De hele dag druk met cliënten. En vergeet deze week nou niet het tropisch vruchtensap dat Beatrice zo lekker vindt.'

Haar vader was iets minder erg. Hij kwam soms zelfs voor haar op en zei tegen wie het ook was die haar op dat moment liet vliegen en draven dat ze het voor de verandering best eens zelf kon doen. Dan kreeg hij altijd dezelfde reactie: 'Maar pa, ik heb haast en Cindy vindt het helemaal niet erg, hè Cindy?' Antwoord werd niet afgewacht. En met drie vrouwen tegen zich hield haar vader zijn mond maar weer. Omdat ook nog het taboe moest worden vermeden.

Ursula was dus thuis het manusje-van-alles en werd al zo behandeld vanaf haar dertiende, toen het taboe was onthuld. Ze zou het nooit hebben gepikt als ze zo grappig was als Imogen of zo bijdehand als Beatrice. Maar het lukte haar niet om lik op stuk te geven in flitsende discussies en bij ruzies. Ook was ze niet opgewassen tegen Imogen, die verstand had van zo ongeveer alles. (Waar en hoe kwam Imogen aan al die kennis? Ze kon nooit worden betrapd op het leren van haar huiswerk.) Daar kwam bij dat Imogen en Beatrice een gesloten front vormden. Kortom: de eeuwige buitenstaander.

Maar vandaag had ze er eindelijk genoeg van.

Gelukkig was het zomervakantie. Imogen was naar haar nieuwste vriendje gegaan. (Omdat die vriendjes nooit aan

Imogens eisen van uiterlijk en innerlijk voldeden, hielden ze het hooguit een maand uit.) Beatrice lag nog in bed om haar schoonheidsslaapje alle tijd te gunnen en kwam op zijn vroegst tegen de middag tevoorschijn. Haar ouders waren naar hun werk.

Imogen had een zomerse outfit, een rood topje met kaki-spijkerbroek van Karen Millen die Ursula echt goed vond, maar volgens iedereen waren die ‘te trendy voor jou, totaal jouw stijl niet’.

Ze ging naar Imogens kamer, zocht de kleren in de uitpuilende kast die naar Imogens favoriete parfum Flower van Kenzo geurde, nam ze mee naar haar kamer en trok ze aan.

Eindelijk gerechtigheid! Ze pasten prima, zaten strak op de juiste plekken en vielen verder soepel. Tot nu toe had ze altijd gedacht dat ze te brede heupen had om kleren van Imogen aan te kunnen, tenzij het een echt slobbergeval was.

Dan het probleem van de schoenen. Die van haar moeder en Imogen waren te klein. Ze had dezelfde maat als Beatrice en wilde het liefst haar Geox Respira's aan, maar die stonden op Beatrices kamer, en Beatrice mocht dan slapen, maar ze zou meteen wakker schieten als Ursula binnenkwam. Ursula had gelezen dat vogels, wanneer ze op één poot stonden te slapen, wakker waren aan de kant waarop ze stonden en alleen aan de kant van de geheven poot sliepen. Het zou haar niet verbazen als Beatrice dat ook kon, steeds maar voor de helft slapen. En niemand kon ontkennen dat Beatrice als een ekster over haar bezittingen waakte. Ze had het altijd door als iemand in haar heiligdom was geweest, zelfs wanneer je haar heilige spullen niet aanraakte. En als je iets durfde weg te kapen, hoe onbenullig ook, draaide het onherroepelijk uit op een tsunami aan verwijten die je maar beter kon voorkomen.

Ze moest zich met haar eigen schoenen behelpen. Ze pakte haar zwarte hakschoenen die lekker zaten en haar altijd het gevoel gaven dat ze lichtvoetig was.

Ze douchte, droogde haar haar, trok een nieuwe beha en slip aan, deed haar best om haar haar strak over haar oren te lakken en trok daarna Imogens kleren en haar eigen schoenen aan.

Ze bekeek het resultaat in de spiegel en merkte licht geïrriteerd dat alleen haar voeten haar een behaaglijk gevoel gaven. Wat de rest betreft, dat was Ursula niet. Maar Cindy was het ook niet, en vandaag was dat het enige wat ertoe deed.

II

Het was niet druk in de High Street.

Nog te vroeg in de ochtend.

Waar moest ze beginnen?

Ze wist niet goed welk warenhuis het beste aanbod had. Ze wist niet eens wat ze eigenlijk zocht en wat ze doen wilde. Maar één ding wist ze vandaag zeker: als het op doen aankwam zou iemand anders het voor haar moeten doen.

In Camden House slenterde ze langs de sieradenafdeling (daar stond haar hoofd nog niet naar), en daarna langs de collecties van Armani en Gucci en Prada, die allemaal even verleidelijk waren om in rond te snuffelen, maar liever later, als er meer klanten waren en ze niet zo opviel. Nu stond elke verkoopster die ze passeerde paraat om zich gretig op haar te storten.

Vervolgens de cosmetica. Make-up was haar hobby niet. Daar moest ze niets van hebben. Vooral omdat Imogen en Beatrice er álles van moesten hebben. Of zou ze toch maar een poging wagen?

Ursula bleef bij de eerste vitrine staan om de artikelen te bekijken. Ze vond de kleine ogenschaduwronpjes mooi, die in strakke zwarte doosjes lagen als tabletjes kleur in een verfdoo. Die trokken haar aan omdat ze schilderen altijd leuk

had gevonden, ook al was ze er geen ster in. Om dezelfde reden vond ze de kwastjes voor het aanbrengen van make-up leuk.

Een verkoopster kwam naar haar toe, een zorgvuldig opgemaakte vrouw van middelbare leeftijd in een nauwe zwarte jurk, met een wit sjaaltje om haar hals en een kapsel dat eruitzag alsof er bij windkracht tien nog geen haartje van zijn plaats kwam. Een soldaat in de strijd om te verkopen.

‘Kan ik u ergens mee helpen?’ vroeg ze met een glimlach.

‘Ik vroeg me af,’ zei Ursula, die al haar vastbeslotenheid bijeenraapte om degene te zijn die de dienst uitmaakte, ‘ik vroeg me af welke foundation het best bij me past. Misschien een met een illuminerend effect?’

Ze stond versteld van zichzelf. De woorden ‘illuminerend effect’ had ze nog nooit in de mond genomen. Het was een kreet die ze uit Imogens modebladen kende, en nu rolde hij er zo achteloos uit alsof het de gewoonste zaak van de wereld was.

‘Eens even zien,’ zei de verkoopster, die Ursula’s gezicht aandachtig bekeek. ‘Lancôme heeft een goede lijn.’

Ze haalde een tester uit een kast en legde hem op het glas van de toonbank.

Ursula staarde ernaar, minder zelfbewust dan een moment geleden en onzeker over wat ze nu moest doen of zeggen.

‘Probeer maar als je wilt,’ zei de verkoopster. ‘De testers staan hier.’

Ursula aarzelde. Het idee was dat een ander het voor haar probeerde.

‘Heb je een vrije dag?’ vroeg de verkoopster.

‘Ja,’ zei Ursula.

‘Je hebt zeker een baan waarbij je er piekfijn moet uitzien?’

‘Ik... ik werk bij een gezin.’

‘Als au pair?’

‘Zoiets.’

‘Ik ben ook au pair geweest toen ik ongeveer zo oud was als jij,’ zei de verkoopster. ‘Het was hard werken. Ik snakke altijd naar mijn vrije dagen, als ik aan mezelf kon denken en niet de hele tijd dingen voor anderen moest doen.’

‘Ja, precies,’ zei Ursula.

De verkoopster zweeg even en zei toen: ‘Waarom vraag je het niet aan onze Lancôme-adviseuse als je twijfelt? Ze is er vanochtend en ik denk dat ze wel even tijd heeft voor haar eerste klant komt. Ze helpt je graag.’

Ursula aarzelde, bang voor wat dat ging kosten.

De verkoopster boog zich naar haar toe, glimlachte samen-zweerderig en zei zacht: ‘Dat is natuurlijk gratis. En het verplicht je niet tot kopen. Het hoort bij onze service.’

Ursula lachte terug. ‘Goed dan. Dank u wel.’

‘Kom maar mee,’ zei de verkoopster, en ze ging Ursula voor naar een ruimte waar hoge stoelen stonden bij spiegels die verlicht waren als in de kleedkamer van een theater. Ze stelde haar voor aan een oudere vrouw, ook gekleed in de onvermijdelijke zwarte jurk met witte sjaal, die haar vroeg te gaan zitten.

Bij het felle licht was in de blinkende spiegels elke porie en elke oneffenheid op Ursula’s gezicht te zien en haar rampzalige haar leek nog rampzaliger, een aanblik waarvan ze beschaamd haar ogen afwendde.

De Lancômedame had een zwaar accent en brouwende r’s, waaruit Ursula opmaakte dat ze Française was.

‘*Je parle français aussi,*’ zei Ursula op de hooghartige toon die ze aansloeg als ze zich wilde bewijzen, iets waar ze achteraf altijd spijt van had.

‘*Très bien. Donc,* het gezicht van *mademoiselle* moet eeggst grondig geggeinigd wogden.’

Ursula wilde zeggen: ‘Ik heb gedoucht voor ik van huis ging,’ maar deze keer hield ze haar mond.

En zo begon de make-uptransformatie.

Eerst was Ursula gespannen omdat ze nooit eerder het onderwerp van zo'n minutieus nauwkeurige inspectie was geweest, behalve dan bij de tandarts, en dat telde niet.

Algauw ontspande ze en liet ze zich verwennen door de strelende vingers die haar reinigden, masseerden en 'een basis' aanlegden. Ze genoot van het gedoe met eyelinerpotlood en de kwast waarmee blush werd aangebracht. Toen was de lippenstift aan de beurt.

'Wat wil mademoiselle lievegg? Lancôme L'Absolu Rouge Rendez-vous, zeegg voedend, of de Colour Fever Daring Ggose, zeegg ggood? L'Absolu Rouge lijkt mij het mooist, als mademoiselle het ermee eens is *hein*? De Colour Fever is te ggood voog mademoiselle. L'Absolu Rouge is subtieler en accentueegt de couleur van uw mooie ogen.'

Nog nooit had iemand haar ogen mooi genoemd.

Ze was zo blij dat ze zichzelf hoorde zeggen: 'Kiest u maar. U bent de expert.'

'Merci, mademoiselle. Dan woggd het l'Absolu Rouge. *Bon.*'

Toen haar gezicht klaar was, werd de verkoopster die haar had geholpen erbij geroepen. Er werd met tongen geklakt, er waren complimenten en uitroepen als: '*La différence!*' van de Lancômedame en 'Schitterend!' van de andere.

Maar toen wendde de verkoopster zich tot de Lancômedame en zei: 'En dat haar?'

'Ik ben géén haagggstyliste,' bitste de Lancômedame.

'Maar toch,' zei de verkoopster. 'Het kan wel een oppepper gebruiken. Anders is het zo zonde van de rest.'

De Lancômedame bestudeerde Ursula in de spiegel en begon te plukken en te duwen.

'Hm, ja, tja, *peut-être...*'

'U vindt er wel iets op,' zei de ander.

‘Slechtegg kan het niet worden,’ zei de make-updeskundige met Frans dedain. ‘De stijl van mademoiselle is ontegenzeggelijk *dérangée*.’

De ander ging weg om een klant te helpen en de Lancômedame begon opnieuw aan Ursula’s haar te frunniken.

Na anderhalf uur was ze helemaal klaar.

Ursula stond op en bekeek zichzelf keurend in de spiegel, draaide van links naar rechts, terwijl de Lancômedame op de achtergrond toekeek, met gevouwen handen als was ze een non.

Ursula was totaal verbluft.

Was ze het echt zelf?

Was zij dat?

Was dat Ursula Oracod?

De verbazing vertroebelde haar verstand en haar zicht.

Ze vond het mooi en niet mooi.

Ze was het wel en ze was het niet.

III

Ze stond op en ging in een roes het warenhuis uit.

Op straat bleef ze even staan en de mensen dromden langs haar.

Ze probeerde zich te herinneren of ze de Lancômedame had bedankt, maar wist het niet meer. Ze wist nog wel dat de verkoopster die ze het eerst had gesproken haar lachend had aangekeken toen ze langs de cosmetica kwam en zei: ‘Je ziet er prachtig uit. Een heel andere vrouw.’

Een heel andere vrouw?

Zij?

Ze voelde zich niet heel anders.

Ze voelde zich Ursula Oracod die zich verkleed had voor een rol in een film.

Verdiept in gedachten als ze was hoorde ze het fluitje maar half. Er werd nooit naar haar gefloten en ze besteedde er geen aandacht aan.

Toen klonk het weer, en een ruwe mannenstem aan de overkant van de straat schreeuwde: 'Hé, lekker ding!'

Ze keek.

Het gebouw aan de overkant stond in de steigers.

Weer gefluit. Van ergens op de steigers.

Ze zag hem. Een bouwvakker met een gele helm op, besmeurd wit T-shirt en een spijkerbroek, om zijn middel een riem met allerlei gereedschap eraan. Hij leunde op een dwarsbalk en grinnikte breed naar haar.

Toen hij zag dat ze keek maakte hij een obsceen gebaar met zijn tong, lachte en schreeuwde: 'Ik heb alle tijd voor jou, schatje, alle tijd!'

Ursula wist er geen antwoord op, bedacht alleen dat Imogen en Beatrice een geestige maar dodelijke afwijzing paraat zouden hebben gehad. Zij was weer eens met stomheid geslagen en voelde zich beledigd en opgelaten.

Zonder te weten waarheen liep ze verder, om buiten gehoor van de man op de steiger te komen voor hij nog meer ging schreeuwen en uit het zicht van de voorbijgangers die grinnikend naar haar keken.

Ze kwam langs een Costa-koffiebar, vond dat ze wel een bakje troost had verdiend, draaide zich om en ging naar binnen.

Er stonden een stuk of zeven mensen te wachten. Twee meisjes, niet veel ouder dan zichzelf, deden de bediening. Ze hadden het weer eens te druk met het bespreken van wat ze de vorige avond hadden gedaan om oog voor de klanten te hebben.

Toen ze aan de beurt was, volgde als een mantra de gebruikelijke riedel: gewone koffie, een ander soort, klein, medium,

groot, hier opdrinken of meenemen, verder nog iets?

Ze nam een medium caffè latte, wilde afrekenen en grabbelde in haar tas naar haar portemonnee die, zoals meestal, naar de bodem was gezakt waar hij zich had verstopt tussen haar andere spullen.

‘Laat mij maar,’ zei een man naast haar. Hij stond zijn eigen koffie te betalen en had het geld al overhandigd voor ze kon protesteren.

‘Ik heb het al,’ zei ze, nog rommelend.

‘Graag gedaan,’ zei de man, en hij pakte behalve zijn eigen koffie ook de hare op.

Ze wilde bezwaar maken en hem afwimpelen, maar dacht aan haar motto van de dag: anderen moesten dingen voor háár doen, zij niet voor anderen. Als die man wilde trakteren, ging hij zijn gang maar. Dat was haar zorg tenslotte niet. Ze had hem niets gevraagd.

‘Daar?’ vroeg de man, met een knikje naar een tafeltje voor twee bij het raam.

Ze liep achter hem aan omdat ze geen keus had en ging zitten.

De man, een dertiger, droeg een blauw pak, een wit overhemd waarvan de bovenste knoop openstond en een rood-blauw-groen gestreepte stropdas die losjes om zijn hals zat. Hij had een hard gezicht, strakke lippen, een puntige neus, staalgrijze ogen en zwart haar met geplooid golfjes. Als ze iets lelijk vond was het wel haar dat in van die geplooid golfjes zat.

‘Heb je koffiepauze?’ vroeg de man na hun eerste slokjes koffie.

‘Nee,’ zei ze, snauwerig door de ergernis om zijn haar.

‘Dagje vrij?’

‘Zoiets.’

Ze keek uit het raam om hem niet langer aan te hoeven kijken.